

ÖNSÖZ

Bu kitapçık sıradan bir olayı anlatıyor; bir erin ölüm seferini . Türk okuyucu için olay daha da basit çünkü ölen bir düşman eridir. İstiklal Savaşı süresinde Ankara yakınlarında, Sakarya'da ölen 'isimsiz' bir genç. Bu tür ölümler bir yerde sevindiricidir de: 'Ya onlar ya biz' mantığı egemen olur insanlarda.

Erin adı Yorgos Magnis. Kusuru çoktu. Kahramanlığa ve Megali İdea'ya, yani vatan topraklarının genişletilmesi gereğine inanmıştı; doğduğu kenti, İstanbul'u 'vatan' bellememiş,

soyut Yunanlılık kavramına sarılmıştı, yani milli bir ideale; çocuk yaşta ölmeyeceğine, kilisede bir mum yakarak Tanrı'nın koruması altında olacağını sanmıştı; mutluluğu aşkta, sporda, şiiirde, parada değil, 'sınırsız sınırlarda' aramıştı, vb.

Türk ve Yunanlılardan son iki yüzyılda bu tür savaşlarda bu tür gençlerden binlercesi öldü. Sonunda bizim aklımızda kalan bazı tarihler ve kazanılan ve kaybedilen topraklardır. Bu kitapçık ise 'meçhul asker' dediklerimizin de özel bir yaşamları olduğunu hatırlatıyor. Bir ölü, geride kalan yakınları, anneler, babalar, ağabeyler, bazen bir küçük kız kardeş, büyük anneler, satır aralarında gizli yatan pişmanlıklar, çamurlu cephelerde yıkılan en romantik düşler... Yani bu kitap soyut/hayali olanı somuta dönüştürüyor, geçmişin başka bir boyut taşıdığını da hatırlatıyor.

Savaşlar iki türlü anlatılabilir, bizim yada onların açısından. Burada, en azından ben, olaya bir ailenin açısından baktım. Ve 'tarihi' bir kişinin serüveni açısından. Bu erin son saatlerini, son düşüncelerini ve duygularını hiç öğrenemeyeceğiz. Bu yanı da okuyucunun hayal gücü tamamlayabilir.

Akilas Millas (amcamın oğlu) bu kitabı arşivindeki kartpostalleri değerlendirerek ilk kez 1983de Yunanistan'da yayınladı. Çeviriyi yaparken metne sadık kalmaya çalıştım. Ama Kostandinopolis'e, Panormos'a, Redestos'a, Pera'ya; İstanbul, Bandırma, Tekirdağ, Beyođlu dedim. Bütün tarihler, o yıllarda Yunanistan'da kullanılan takvime göredir ve çağdaş Grigorius takviminden 13 gün daha 'erken' olan günleri göstermektedir.

Atina, Ocak 2004

Herkül Millas